

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

44. Sacrosancti Apostolatus &c. Constitutio præscribens modum, &
formam gubernandi Congregationem Cisterciensem (vulgò S. Bernardi) in
Regnis Castellæ, Legionis, & Galleciæ &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](#)

C O N S T I T U T I O

Præscribens modum, & formam gubernandi Congregationem Cisterciensem (vulgo S. Bernardi) in Regnis Castellæ, Legionis, & Galleciae &c.

C L E M E N S P A P A X I .

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

S Acrofancti Apostolatus Officium superni dispositione concilii Nobis, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, impostum salubriter exequi, adjuvante Domino, jugiter fatigentes exorta inter Religiosos Viros, quos vota sua Altissimo in sanctitate, & justitia, paceque fraterna reddere decet, animorum diffida, opportunis rationibus dirimere, illisque, ne rursus quandocumque excitari valeant, anfan mature præcidiere studemus, sicut prudenti deliberatione prævia, ad Omnipotentis Dei gloriam, & Animarum salutem arbitramur in Domino expedire.

¶ 1. Dudum liquidem cum per tunc in huminis agentem Dionysium Mantilla Monachum Congregationis Sancti Bernardi Hispanæ Ordinis Cisterciensis exortis gravibus controversiis inter Monachos ejusdem Congregationis recusatis ad fœl. rec. Clementem PP. IX. Prædecessorem nostrum habitus fuisset, ipse Clemens Præcessor causam controversiarum hujusmodi ad quandam Congregationem tunc existentium S. R. E. Cardinalem & Romanæ Curiaæ Prælatorum super Reformatione dicti Ordinis specialiter deputatam remisit, cui cum idem Dionysius quedam gravamina per quosdam Monachos Manchenos, & Alcarrenos novos Castellanos nuncupatos Monachis aliarum Nationum illata exposuisset, dicta Congregatio particularis tunc existentia Episcopo Vallisoletano commisit, ut Capitulo Generali dictæ Congregationis tunc proximè celebrando præsideret, & partes dissidentes concordare, ortaque differentias extinguere satageret; Ipse vero Episcopus commissione hujusmodi executus Capitulo generali hujusmodi interfuit: Sed cum pro reconciliandis partibus, & discordiis tollendis sedulam operam navasset, nihil ad effectum perducere valuit, ex eo quia nulla discordantium pars suis prætentib[us] cedere voluit, & sic absoluto Capitulo præfatus Episcopus, re infecta, discedere coactus fuit.

¶ 2. Porro transfacto anno à Capitulo hujusmodi celebratione tunc pariter existentes Generalis Reformator, & sex Definitores quandam transactionem, seu concordiam formaverunt, eamque quondam Hyacinto de Albengozat Monacho dictæ eorum Congregationis, tunc in Romana Curia pro eadem Congregatione Procuratore Generali, ut illius confirmationem à Sede Apostolica obtinere curaret, transmiserunt; Cumque subinde præfata Concordia per quasdam ejusdem Clementis Prædecessoris literas die xiv. Octobris MDCLXIX. in simili forma Brevis expedita confirmata fuisset, rec. mem. Clemens PP. X. itidem Prædecessor noster circa præfatas Clementis IX. Prædecessoris literas per alias binas suas die xiv. Februarii, & die xxiv. Decembri MDCLXXI. in eadem forma Brevis expedita literas, diversas edidit declarations, & ordinationes super æquitate, & Abbatissis, aliisque Officis inter Monachos ex locis citra, & ultra Montes Castellam veterem à nova separantes sitis respectivè oriundos servanda, nonnullaque statutis de Abbatibus immediate non reeligendis, illorumque electionibus non amplius per Monachos Conventuales, sed in Definitorio per Generalem Reformatorem, & Definitores, & sex Electores certa

forma eligendis, præterquam in casu mortis, renunciationis, vel privationis, & alijs prout in præfatis utriusque Clementis Prædecessorum literis, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, uberioris continetur. Sed quia memoria transactio, seu concordia ad producendam pacem, & quietem in præfata Congregatione Monachorum nudum insufficiens recognita fuerat, imò potius experientia compertum exterrat ex ea discordias, contentiones, & persecutio[n]es in dicta Congregatione emanasse, ideoque dilecti Filii Monachi Regni Galleciae, & de Campos, atque Terrarum Regno Legionis finitimarum desiderantes, ut zizania fructus bonorum operum suffocantia taidem eradicarentur, & pax, atque mutua charitas sue Religioni restitueretur, dilectos pariter filios Paulum Freyria, & Dionysium Ximenez Monachos exp[ress]e professo[rum] ejusdem Congregationis in eorum Procuratores constituerunt, illoque ad Romanam Curiam, ut opportunum ejusmodi malis remedium à Sede Apostolica obtinerent, miserunt. Cumque iidem Paulus, & Dionysius Procuratores Anno MDCC. rec. mem. Innocentio Papa XII. Prædecessori pariter nostro supplicem libellum super præmissis porrexissent, idem Innocentius Præcessor eorum causam Congregationi tunc existentium S. R. E. Cardinalem negotiis Episcoporum, & Regularem præposito commisit. Ipsa verò Cardinalem Congregatio die xx. Aprilis ultimodicti anni, cognito supradictarum literarum impedimentoo, rescripsit, ut ad Nos pro aperitione oris recurserent.

¶ 3. Nos autem ut in negotio hujusmodi, quod grave satis videbatur, debita maturitate procederemus, dilecto Filio nostro Franciso S. R. E. Cardinale Acquaviva nuncupato, tunc in Hispaniarum Regnis nostro, & Apostolicae Sedis Nuncius scripimus, ut super in dicto libello expostis suam Nobis transmitteret relationem, ipse vero Franciscus Cardinalis tunc Nuncius auditus Partibus, & earum Procuratoribus in Oppido Matrini existentibus, præterim dilecto Filio Christophoro Ossorio Ex generali præmemoratorum Pauli, & Dionysii Procuratorum ex una, & dilecto etiam filio Angelo Ramirez Procuratore Generali dictæ Congregationis ex altera partibus die xxiiii. Aprilis MDCCII. relationem suam per statu Religionis una cum punctis, seu articulis coram ipso inter dictas partes concordatis, ad Nos transmisit, ex quibus satis apparebat exposta ab eisdem Paulo, & Dionysio Procuratoribus maximum habere fundamentum: Unde subinde, nempe die xxviiii. Novembris hujus anni præfata causa in Signaturâ nostrâ Gratiae coram Nobis habita propofita, & contradicente pro parte Monachorum Castellæ novæ, Rivogiae, Asturianorum, & Montearum Burgenium dilecto pariter Filio Joanne Guerrero Monacho ejusdem Congregationis, qui per mandata procure per eum exhibita ad præfatam Curiam ab illis eorum Procuratoribus missus fuerat, de ejusdem Signatura re scripsimus pro aperitione oris arbitrio ejusdem Congregationis Cardinalem.

¶ 4. Cumque ista Cardinalem Congregatio in suis decretis super dicto arbitrio emanatis variasset, commisimus eidem Congregationi Cardinalem, ut quoad aperitionem oris cum voto Auditorii Palati Apostolici, suffragantibus omnibus ejusdem Auditorii Cappellani nostris, & Auditoribus, procederet, qui rationibus à dictis Paulo, & Dionysio adductis moti die xix. Novembris MDCCIII. suum votum una cum decisione pro aperitione oris, atque arbitrio publicarunt, & subinde, nempe die xxiiii. Septembris MDCCIV. eadem causa in eadem Signatura Gratiae coram Nobis

Eit novus recursus per Monachos Galleciae, & Campos PP. Freyria, & Ximenez Procuratoribus, & incipit narrativa litis.

Sanctissimus scribit Nuncio Hispaniarum pro informatione.

Nuncius transmisit Sanctissimo suam relationem una cum punctis inter partes coram se concordatis.

Referuntur Decisiones Rotæ in causa, & proficitur narrativa litis.

Determinatio Congregationis prædictæ.

Narratur rectius P. Mantille ad Clementem IX., à quo peculiaris Congregatio deputatur.

Narratur Concordia, quæ à d. Clemente IX. fuit confirma-

Narratur Concordia, quæ à d. Clemente IX. fuit confirma-

Narrantur varie declaraciones, & provisiones factæ à Clemente X.

Nobis habita denuo proposita, commissimus eidem Congregationi Cardinalium, ut ipsa etiam quoad nullitatem, validitatem, vel invaliditatem Bipartita stabilitate per transactiōnem, seu concordiam à p̄fatis Generali, & Definitotibus Generalibus confectam, & in p̄dictis Clementis IX. Prædecessoris literis insertam, cum voto eorumdem Auditorum, suffragantibus pariter omnibus, similiter procederet; dicti verò Cappellani, & Auditores die xii. Januarii MDCCV, demonstrantes pluribus rationibus dictam Bipartitam, seu Concordiam, intransactiōnem esse nullam, injustum, inæqualem, & enormiter lèse-vam, die iv. Februarii ejusdem anni aliam decisionem, & votum, in quo literas compulsoriales à p̄dicto Joanne Monachorum Castellæ novæ, eisque adharentium Procuratore petitas negarunt, ediderunt. Postmodum autem cum dicta Bipartita nulla, & injusta declarata fuisset memorati Paulus, & Dionysius Procuratores in eadem Signatura Gratiae die xxii. Septembri MDCCV, coram Nobis pariter habita, insisterunt, ut committeremus eidem Congregationi Cardinalium, quatenus ipsa pro novo temperamento stabiliendo cum voto eorumdem Auditorum, & Cappellorum nostrorum procederet; Votum tamen p̄dictæ Signatura fuit, ut p̄fata Causa Congregationi particulari à Nobis deputandæ committeretur. Proposita autem p̄dicta causa die iv. Februarii MDCCVII, in Congregatione nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum ejusdem S.R.E. Cardinalium per Nos specialiter deputata, non sine scissura votorum rescriptum fuit; Nobis supplicandum esse pro expeditione aliarum literarum Apostolicarum in simili forma Brevis cum sanatione nullitatem Bipartitæ, aliorumque defectuum, si qui essent, reducendo vota Capitularia ad æqualitatem, etiam mediante subrogatione proximiorum in defectum graduatorum; Verum quia defectus sanandi detecti, & publicati in decisionibus memoratorum Auditorum Cappellanorum nostrorum enormem lèse-nem, & injustitiam, quorum sanatio, præcipue post tam longam item, ratione, & æquitate patrum confusa videbatur, ostendebant. Idcirco p̄dicti Paulus, & Dionysius Procuratores super dicta resolutione Congregationis particularis à Nobis iterum audiri impetrarunt: Eadem tamen particularis Cardinalium Congregatio die xxvi. Junii dicti Anni MDCCVII, respondit: in decisio[n]is iuxta modum: Modus autem fuit, ut Bipartita etiam quoad tres Præsidentias servaretur; quodque in tribus proximis Capitulis ex illa medietate ad Monachos Nationis de Puertoꝝ à cā nuncupat. Specian. Monachis Campesinis conferrentur septem Abbatiæ, ex quibus quatuor essent matræ, Gallicis autem sex, ex quibus tres pariter essent matræ, & ulterius inter ipsos quolibet triennio una Præsidentia alternaretur; Quodque Officia Capitularia, nec non Voces Capitulares tres ex quatuor partibus dictæ medietatis conferrentur dictis Monachis Gallicis, & Campesinis, facta inter eos æquali distributione, & data dictis Monachis Campesinis prælatio[n]e in casu numeri inæqualis, ea tamen adjecta lege, ut in quolibet Capitulo tam Abbatia, quam Officia hujusmodi varientur; Reliqua verò Abbatia, Præsidentia, Officia Capitularia, & Voces Capitulares inter Monachos reliquarum omnium Nationum de Puertoꝝ à cā nuncupat. distribuerentur; Ita tamen, ut quoad Abbatias Monachi Asturiani, Rioxani, & Montanenses sextantum haberent; Officium verò Generalatum in secundo proximo Capitulo Monacho Gallico, vel Campesino conferretur.

§. 5. Porro cum hæc resolutio, quæ aliquando Bullar. Rom. Continuat. Pars. II.

liter lèse-nem temperat, eisdem Monachis Campesinis, & Gallicis gravamen minime tollat, nec auferat, imo potius prædominium factionis adversæ confirmet; Idem Paulus, & Dionysius Procuratores, contradicente ex adverso eodem Joanne p̄fatorum Monachorum Castellæ novæ, Rivogia, Asturiæ, & Montanearum Procuratore, denuo reclamarunt; Unde proposita iterum causa in eadem Signatura Gratiae die xiv. Maii MDCCIX, coram Nobis itidem habitas Ponente Dilecto pariter Filio M. gifto Annibale Albano in ultra Signatura nostra Referendario, Nostro secundum carnem ex Fratre germano Nepote, porrecte fuit commissio pro avocatione ad Nos dictæ Causæ à dicta Congregatione particulari Cardinalium; factaque propterea tam super meritis causa, quam super ultimo posteriori Decreto ejusdem Congregationis particularis Cardinalium edito matura consideratione: Decretum hujusmodi ultimo loco emanatum p̄fatis Monachis Gallicis, & Campesinis lèse-vam, & ad sedandas factiones, pacemque in eorum Religione stabilendi insufficiens judicatum fuit, ac proinde emanavit ab eadem Signatura rescriptum pro avocatione ejusdem causæ ad Nos, & quod daretur resolutio in Camera. Hinc est, quod Nos tranquillati dictæ Congregationis Monachorum in præmissis quantum cum Domino possumus benignè consulere cupientes, motu proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione Nostris, deque Apostolica potestatis plenitude eandem cauam, ac lites, & controversias quacumque inter Partes antedictas quomodolibet, & in quacumque instantia, tam in Sacro Patribus Apostolici Auditorio, quam in alio quovis Tribunal, & coram quocumque Judice pendentibus, quarum omnium, & singularium statum, & merita, nominaque, & cognomina, ac qualitates Judicium, & Colligantium, & alia quacumque etiam specificam, & individuam mentionem & expressionem requirantia, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & exactissimè specificatis haberi volumus in statu, & terminis, in quibus de præsenti reperiuntur, à p̄fatis, & alias quibuslibet Tribunalibus, & Judicibus ad Nos harum serie avocamus, illaque omnes, & singulas supprimimus, perimus, extinguimus, & abolemus ac perpetuum deluper utrique parti silentium imponimus, osque occludimus.

§. 6. Præterea eardem tenore præsentium statuimus, & ordinamus. Primo, quod in quatuor primis proximis Capitulis Congregationis Cisterciensium Hispaniæ, quæ consistit in quadriginta duobus Monasteriis; nempe decem, & septem in Provincia de Campos, & Terris adjacentibus Regni Legionis, tredecim in Regno Gallicæ, sex in Castella nova, & præcisè in Regno Tolcti, tribus in Asturis, & duobus in Provincia Rioxæ, & uno in Montaneis Burgensis, in duas partes dividatur, unam nempe faciant Galleci, & Oriundi ex Provincia de Campos, & dictis Terris adjacentibus Regni Legionis, alteram verò Oriundi ex Castella nova, Asturis, Rivo-gia, & Montaneis Burgensis. Secundo, quod inter Monachos, Gallegos ex una, & Campesinos, & Terris adjacentibus Regni Legionis ex altera Partibus fiat subdivisio in duas partes, animadverso, quod censeatur, & reputetur oriundus ex prædictis Terris ita divisi, & subdivisi illi, qui in aliqua ex illis natura est tempore, quo ejus parentes, aut aliquis ex illis domicilium permanens in prædictis Terris habebat. Tertio, quod omnia Officia Capitularia, quorum electiones celebrantur quolibet triennio, tam intra, quam extra Capitulum generale, distribuantur æquiter inter Monachos oriundos ex Terris, ut supra

Sanctissimus post quatuor reprobationes Causæ coram scemipto in Signatura Gratiae contradicente P. Guerrero ex adverso vocat cauam ad se, & lat resolutionem in Camera proprio & de plenitudine protestatis.

Divisio Provinciarum, & unde sunda oīunditas.

Distributio Officiorum Capitularium in genere.

divisit, ita ut tot Officia Capitularia habeant Religiosi oriundi ex Terris Castellæ novæ, Asturæ, Rioxa, & Montanearum Burgenium, quo Religiosi oriundi ex Regno Gallicæ, & Terris Provinciae de Campos, & adjacentibus Regni Legionis, alterando inter has duas Partes sic divisit Officium dispar, quatenus adit, subdividendo pariter medietatem prefatorum Officiorum tangentem Monachos Gallicos, & Campesinos in duas partes æquales quarum una in omnibus, & singulo triennio conferatur Religiosis oriundi ex Gallicæ, & altera Religiosis oriundi ex Provincia de Campos, & Terris adjacentibus, alternando inter has duas Partes Monachorum si subdivisit Officium dispar. Quartò, quod Officia Capitularia, quæ eliguntur in singulo Capitulo Generali, & sunt sexdecim, nempe sex Definitores, quatuor Procuratores Generales, duo Visitatores Generales, duo Suppletors Visitatorum, unus Promotor Fiscalis, & unus Secretarius Capituli, dividantur in duas partes omnino æquales, in quarum una ponantur tres Definitores, duo Procuratores Generales, unus Visitator Generalis, unus Suppletor, & Secretarius Capituli, & inter has duas partes divisas alternetur Secretarius Capituli, & Promotor Fiscalis; Ex his vero duabus partibus unam habeant Monachi ex Castella nova, Asturiis, Rioxa, & Montaneis de Burgos, aliam habeant Monachi ex Gallicæ, & Campos, ac Terris convicinis Regni Legionis, alternando inter dictas duas partes Generalatum de triennio in triennium, quod Officium conferatur in primo proximo Capitulo Generali Monacho Gallico, vel Campesino, siveque de triennio in triennium alternetur. Quintò, quod haec pars tangens Monachos ex Gallicæ, & Campos cum Terris convicinis Regni Legionis subdividatur inter Gallicos ex una, & Campesinos, & circumvici- nos Regni Legionis ex alia partibus; Ita tamen ut ex una parte ponantur duo Definitores, unus Procurator Generalis, & Secretarius Capituli, vel Promotor Fiscalis ad formam alternativæ primæ divisionis: Ex alia unus Definito- r, unus Procurator Generalis, unus Visitator Generalis, & unus Suppletor, alterando has partes subdivisæ inter has Nationes quolibet Capitulo, & sic Officium Generalis Reformatoris; Ita ut quando Generalis Reformato- debeat eligi ex Regno Gallicæ, & Provinciis de Campos, pro una vice eligatur oriundus ex Regno Gallicæ, & pro altera ex Provinciis de Campos, & Terris circumvici- nos Regni Legionis. Sextò, quod triginta octo Abbatia, que sunt in Religione (exclusi Palatiensi), cuius Abbas semper est Generalis Reformato- debeat, & subdivisantur in tres Clas- ses, quarum prima sit Collegiorum, que sunt sex; Secunda sit Abbatiarum, que nuncupantur Matrices, seu Monasteria, in quibus recipiuntur, educanturque Novitii, & sunt virginis; Tertia Monasteriorum, in quibus non educantur Novitii, & sunt duodecim, quæ omnia per suas Classes, ut supra, dividantur in duas partes omnino æquales, quarum prima contineat tria Collegia, decem Monasteria matricia, & sex Monasteria non matricia. Septimò, quod prædicta triginta octo Abbatia ex unaquaque ex Clas- ses designatis dividantur pro æquali, & una pars, nempe decem, & novem conferantur Monachis oriundi ex Castella nova, Asturiis, Rioxa, & Montaneis; alia vero Monachis oriundi ex Gallicæ, Campos, & Terris circumvici- nos ejusdem Regni Legionis. Octavò, quod decem, & novem ex prædictis Abbatia conferendis dictis

Monachis Gallicis, Campesinis, & Terris circumvici- nos memorati Regni Legionis subdividantur in duas partes æquales, ponendo in una- quaque tot Abbatias cuiuscumque Clas- ses pro qualibet parte, & una pars sic subdivisa conferatur Gallicis, altera vero Campesinis, & oriundi ex Terris circumvici- nos supradicti Regni Legionis, impar vero Monasterium inter ipsos alternetur. Nond, quod ex tribus Præsidentiis una conferatur singulo triennio Castellanis novis, Asturianis, Rio- vorianis, & Montanensis; altera Gallicis, Campesinis, & circumvici- nos ejusdem Regni Legionis; tertia vero alteri ex prædictis duabus partibus, quæ Generalem non habet in triennio, conferatur: Illa vero tangens Campesinos, & Gallicos inter ipsos alternetur. Decimò, quod ex duobus Prædicatoribus Generalibus cum voto perpetuo in Capitulo, unus ex Monachis oriundi ex Castella nova, Asturiis, Rioxa, & Montaneis, alius autem ex Gallicæ, Campos, & Terris circumvici- nos di- dicti Regni Legionis eligatur; Ita tamen ut si una vice fuerit electus Monachus oriundus ex Gallicæ, alia vice Monachus oriundus ex Campos, & Terris circumvici- nos supradicti Regni Legionis eligatur. Undecimò, quod duodecim Magistri jubilati antiquiores, & quatuor Prædicatorum jubilati antiquiores, qui habent vocem perpetuam in Capitulo generali dividantur in duas partes æquales, scilicet sex Magistri, & duo Prædicatorum pro qualibet parte, & unam partem habeant Monachi oriundi ex Castella nova, Asturiis, Rioxa, & Montaneis; aliam vero partem habeant Monachi oriundi ex Gallicæ, Campos, & Terris circumvici- nos ejusdem Regni Legionis; ea tamen conditione, quod si aliqua ex supradictis partibus divisis, & subdivisis non habeat Magistrum jubilatum, vel Prædicatorum jubilatum per lecturam seu Prædicationem duodecim annorum, habeat facultem subrogandi proximorem in exercito Lectionarum, vel Prædicationis. Duodecimò, quod Monachos eligendos ad Cathedras Universitatum Capitulum, & Generalis Reformato- debeat at- tendant, ut eligantur Monachi ex omni Natione juxta divisionem, & subdivisionem, ut etiam inter ipsos post jubilationem, & assequitionem Cathedraru- m præfixa æqualitas servetur. Decimotertiò, quod si intra triennium, facta jam electione in Capitulo generali quacumque ex causa Generali- latum vacare contingat, quacumque Abbatiam, seu quocumque Officium ex supradictis, in locum sic vacantem promoveri debeat, & subrogari ab illis, ad quos spectat Monachus oriundus ex illa parte, ut supra divisa, & subdivisa, ex qua oriundus erat ille, ob eum mortem, promotionem, renun- ciationem, aut privationem Officium vacare con- gerit, qui sic subrogatus exercere valeat munus unum dumtaxat ad tempus, quod supererat dece- denti, renuncianti, privato, vel promo- to.

§. 7. Volumus autem, quod in reliquis omnibus præsentibus nostris ordinationibus non repugnantibus serventur Constitutiones Ordinis. De- creta Sacratum Congregationum, & Constitu- tiones Apostolica, utque hic modus obser- vandi Bipartitam inseratur inter Constitutiones juratas dictæ Congregationis Monachorum, & una cum illis legatur temporibus legi solitis in Monasteriis d. Congregationis, & in omnibus Capitulis Generalibus, ac juretur ab omnibus Capitularibus ob- servantia omnium prædicatorum antequam pro- cedatur ad electiones; Quod si forte aliquis

jurare,

ANNO
1710.

Distributio-
Monasterio-
rum quæ di-
cuntur Pra-
fidentie.

Distributio-
Prædicatoro-
rum genera-
lium.

Distributio-
Magistrorum
& Prædi-
torum cum
voto.

Providetur
quoad Mono-
chosi eligen-
dos ad Ca-
thedras Uni-
versitatum.

Ad Officium
vacans intra
triennium
eligatur aliud
ejusdem Na-
tionis.

Præscribitur
modus obser-
vandi præ-
sentem bi-
partitam.

In omnibus
Capitulis ge-
neralibus ju-
retur obser-
vantia à Ca-
pitularibus
antequam
veniatur ad
electiones.
Renuens ej-
ciatur extra
Capitulum,
& careat vo-
ce activa, &
passiva.

jurare, & observare renuerit, ejiciatur extra Capitulum, voceque activa, & passiva pro eadem vice careat, siveque lis extinta remaneat.

S. 8. Præterea mandamus, ut hæc provisiones nostræ in quatuor Capitulis Generalibus proximis servari debeat, iisque completis perseverent, si dissensiones cessaverint, sin minus ad Nos, seu Romanum Pontificem pro tempore existentem recurlus pro nova provisione fieri debeat.

S. 9. Decernentes eadem præsentes literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, usque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus, & per omnia plenissimum suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari, siveque, & non aliter in præmissis, per quoquaque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam caularum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. præfatae Cardinales, etiam de latere Legatos, & Apostolicae Sedis Nuncios, sublatâ eis, & eorum cuiilibet quavis alter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane si fecus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

S. 10. Quo circa Venerabili Fratri Episcopo Altorenico, vel eo absente, seu impedito, Venerabili eriam Fratti Episcopo Calaguritano per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipse per se, vel per alium, seu alios easdem præsentes literas, & in eis contenta, quoquaque ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte interessit habentium, seu aliquibus eorum fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in eisdem præmissis efficacia defensionis præsidio assistens faciat auctoritate nostrâ illos, & eorum quemlibet præsentium literarum, & in eis contentorum hujusmodi commodo, & effectu pacifice frui, & gaudere, non permittens illos desuper quomodolibet indebitè molestari, perturbari, & inquietari Contradictores quolibet, & Rebelloes per censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuni juris, & facti remedia appellatione postposita competendo, legitimisque super his habendis fervatis processibus, censuras, & penas ipsas etiam iteratis vicibus, aggravando; invocato etiam si opus fuerit, auxilio brachii secularium.

S. 11. Non obstante, quoad ea, qua præsentibus sunt contraria præfatis utriusque Clementis Prædecessorum literis, aliisque omnibus, & singulis præmissis, & quatenus opus sit, de non tollendo jure quæsto, aliisque nostris, & Cancellariae Apostolicae, regulis, necon rec. mem. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris pariter nostri de unâ, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium in Judicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, Congregationis, & Monasteriorum, ac Ordinis hujusmodi, aliisque quibusvis etiam jumento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium premissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus, & singulis illorum tenores pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo rōbore permanens, ad premisorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & exprefse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

S. 12. Volumus autem, ut præsentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicius Notarii publici subscriptis, & singillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitute munitis eadem prorsus fides, in judicio, & extra illud adhibetur, que ipsis præsentibus adhiberetur

si forent exhibite, vel ostensa. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Pictoris die 11. Octobris MDCCX. Pontificatus nostri Anno Decimo.

F. Oliverius.

D E C L A R A T I O

Nullitas precum Primariatum, Sacro Romano Imperio vacante, à Vicariis, seu Provisoribus Imperialibus expeditarum, & quarumcumque provisionum, earumdem precum vigore factarum, seu faciendarum.

CLEMENS PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

CUM, sicut accepimus, in præsenti Sacra Romani Imperii Interregno Vicariorum, seu Provisorum Imperialium nuncupatorum nomine, nec non assertorum iurum illis competentium obtenuit preces quædam, quas primarias vocant, quamplurium Collegiarum, & forsitan etiam Cathedralium, ac Metropolitanarum Ecclesiastarum Praefulibus, Capitulis, & Canonicis, aliisque diversorum Beneficiorum Ecclesiasticorum tam Secularium, quam Regularium, in variis ejusdem S. R. I. ac potissimum Germania Inferioris partibus consistentium Collatoribus, seu Collatricibus directæ, pro Canonicibus, & Præbendas Ecclesiastarum hujusmodi, coeteris Beneficiis præfatis, non nisi certis personis vigore earundem precum commendatis, per eos, ad quos pertinet, conferendis, conceatis, expedite, ac præsentatis, & forsitan etiam aliqua effectum suum fortitatem fuerint; Explorati vero juris sit nemini fas esse absque hujus Sanctæ Sedis Indulto quempiam ad Canonicatus, & Præbendas, aliisque Beneficia hujusmodi sic commendatis conferenda, compellere: satisque insuper omnibus notum sit quam enixa dudum, & plures tam à Nobis sive per diversas Nostras in simili forma Brevis literas, sive alias, quam à Nostris & ejusdem Sedis Nunciis iusso nostro iteratis ordinationibus, & decretis, illasmet similes primarias preces, quæ à clara mem: Josepho, dum vivebat, Romanorum Rege in Imperatorem electo portatae, seu expedite fuerunt, utpote Apostolica auctoritatim minimine destitutas, nullatenus admittendas, sed pœnitias, & omnino rejiciendas, ac repellendas fuissent, & esse mandaverimus, & declaraverimus.

S. 1. Hinc est, quod Nos, qui iurium Ecclesiasticorum assertores in Terris à Domino constituti sumus, ac proinde tam gravem Laicalis protestatis abusum dissimulare non possumus, libertatem, Immunitatem, ac Jurisdictionem Ecclesiasticam, quantum Nobis ex alto conceditur, fartam, teatamque, atque illibatam tueri, & conservare cupientes, ac omnium, & singulorum, quæ in præmissis, seu eorum occasione quovis modo acta, & gesta fuerunt, tenores, & datas, ac circumstantia quoquaque: Personarum vero, à quibus illa, vel eorum aliquod respectivè emanarent, qualitates, dignitates, nomina, & cognomina, & alia quoquaque, etiam specificam, & individuali mentionem, & expressionem requirentia, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & exactè specificatis habentes: Motu proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione Nostris, deque Apostolica Potestatis plenitudine: Omnes, & singulas primarias preces supradictas, prætextu ejusmodi S. R. I. assertorum Vicarialium iurum, pro quorumvis Canoniciatum, & Pra-

Procemium, in quo narrat notitiam habuisse precum primariarum vacante Imperio, à Vicariis, seu Provisoribus Imperialibus expeditarum.

Similes preces ab Imperatore Josepho expedientur.

Ejusmodi preces nullas declarat, ac ubicumque repelli mandat.

Clausula sublata, & decreta irritans.

Nominantur Executores.

Præscribitur execu^{tio} omniⁿi appellatioⁿe postposita, & publicatioⁿ præsentium literarum, & poenæ contraⁿ Rebelloes.

Derogatur contraria, & exprefse Brevis Clementis IX. & Clementis X.